

सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व संनियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी आणि अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकार यांच्याकरीता "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" (VPDAA) म्हणून घोषित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: बजेट-२०२४/प्र.क्र.३७२/पापु-१०
सातवा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल,
क्रॉफर्ड मार्केट जवळ, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई
तारीख: ७ मार्च, २०२५

वाचा-

१. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५. दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२४.
२. प्रधान महालेखापाल (ले. व ह.), महाराष्ट्र, मुंबई यांचे प.क्र. TM/Ch.२/UOR no.३३१/पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग/२०२४-२५/२३५३, दि २८ फेब्रुवारी, २०२५.

प्रस्तावना-

आहरण व संवितरण अधिकार्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकार्यांना म.को.नि. नमुना क्र. ४४ देयकांद्वारे राज्याच्या एकत्रित निधीतून २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर), ३३- अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान, ५० इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" [Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)] ही व्यवस्था व कार्यपद्धती वाचा येथल क्र.१ येथील वित्त विभागाच्या दि. १४ फेब्रुवारी, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अंमलात आणली आहे. त्यानुसार "मल्टी स्किलिंग आर.पी.एल या उपक्रमांतर्गत" ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या देखभाल दुरुस्ती खर्चासाठी असलेल्या लेखाशीर्ष २२१५ २०८२ (३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) अंतर्गत राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन बेलापूर, नवी मुंबई यांना वितरीत करण्यात येणा-या सहाय्यक अनुदानाचा विनियोग करण्यासाठी लेखा अधिकारी, राज्य पाणी स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई यांना "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" (Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)) करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२४ मधील परिच्छेद ११.१ अनुसार म.को.नि. नमुना क्र. ४४ देयकांद्वारे २७-लहान बांधकामे, ३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर), ५० इतर खर्च, आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरित केल्या जाणाऱ्या सहाय्यक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी "मल्टी स्किलिंग आर.पी.एल या उपक्रमांतर्गत" ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या देखभाल दुरुस्ती खर्चासाठी असलेल्या लेखाशीर्ष

२२१५ २०८२ (३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) अंतर्गत राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन बेलापूर, नवी मुंबई यांना वितरीत करण्यात येणा-या सहाय्यक अनुदानाचा विनियोग करण्यासाठी लेखा अधिकारी, राज्य पाणी स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई यांना "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" (Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)) म्हणून घोषित करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

मागणी क्र.	उद्दिष्ट	लेखाशिर्ष	आहरण व संवितरण अधिकारी	आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक(VPDAA)	Name to be declared as virtual personal Deposit Account Administrator
वाय-२	"मल्टी स्किलिंग आर.पी.एल या उपक्रमांतर्गत" ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या देखभाल दुरुस्ती खर्च प्रतिपुर्ती ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)	२२१५२०८२	लेखाधिकारी, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन बेलापूर, नवी मुंबई. डी. डी. ओ. कोड- १२०१०१५२३१	लेखाधिकारी, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन बेलापूर, नवी मुंबई.	लेखाधिकारी, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन बेलापूर, नवी मुंबई.

तसेच, वित्तीय आयोगाचा निधी, केंद्र पुरस्कृत योजना व केंद्र क्षेत्रिय योजना यांना "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रणाली" लागू नाही.

३. महालेखापाल यांच्या वाचा येथील अ.क्र.२, दि.११ फेब्रुवारी, २०२५ रोजीच्या पत्रात नमुद खालील अटी शर्तीचे कटाक्षाने पालन करणे वर नमुद "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" (Virtual Personal Administrator) यांना बंधनकारक राहिल.

MH८४४३ Civil Deposits	एमएच ८४४३-नागरी ठेवी
१०६ Personal Deposits	१०६ वैयक्तिक लेखा
(००) (०२) Virtual Personal Deposit Account	(००) (०२) आभासी वैयक्तिक लेखा खाता

The following conditions shall be applicable to the Virtual Personal Deposit Account (VPDA)

1. The said VPDA shall be subject to Audit
2. The Administrator shall ensure that all rules, regulations, terms, and conditions of the relevant GR have been followed in respect of the said VPDA
3. No amount shall be transferred to the VPDA to avoid lapse of funds.
4. VPDA is applicable only for State scheme and not for Central sector and centrally sponsored schemes.
5. The Receipt to the said VPDA shall be only such grants drawn under MTR 44 for CRC 22152082 with the object head 31 Grants in Aid (Non Salary). No amount from the Capital Head or Loan Head of expenditure shall be transferred to the VPDA. The Administrator shall timely submit the Utilisation Certificate after incurring expenditure from the VPDA.

6. The Expenditure from the VPDA shall be as per the Sanction order of the respective Grant.
7. The unspent balances under the VPDA shall be credited back to the Consolidated Fund after completion of one year from the date of drawl of the amount of funds/date of credit of amount of funds to the VPDA or the timeline mentioned in the sanction order whichever is earlier.
8. The Administrator with the District Treasury Officer shall reconcile the balances under the VPDA at the end of every calendar month
9. The balances shall be reconciled with the AG office by the Treasury Officer who shall submit Balance Certificate to A.G. Office for confirmation of their balances in the books of A.G at the end of the Financial Year.
10. All the conditions/instructions in the Finance Department G.R.No. संकीर्ण/2023/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५ दिनांक १४ .०२.२०२४ Shall be followed.
11. All Rules including Rule 495 in Maharashtra Treasury Rules shall be applicable to the VPDA.

तसेच महालेखापाल कार्यालयाने दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने उक्त उपक्रमांतर्गत निधी वितरीत करण्यापूर्वी अंमलबजावणी यंत्रणेकडून प्राप्त प्रस्तावास शासनाची मान्यता घेण्यात यावी. तसेच निधी वितरणानंतर पुढील निधी मागणी करतांना उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.

४. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४४/२०२५/कोषा प्रशा-५. दि. २९ जानेवारी, २०२५ तसेच अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३५/व्यय-३ दिनांक २८ जानेवारी, २०२५ व महालेखापाल (ले. व अ.) यांच्या दि.२८ फेब्रुवारी, २०२५ TM/Ch.२/OUR No.३३१ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०३०७१४२८५९४५२८ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रविंद्र भराटे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ मुंबई/ २- नागपूर
६. मिशन संचालक, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई
७. संचालक, संचालनालय, लेखा व कोषागरे, मुंबई.

८. प्रधान महालेखापाल (लेखा व परिक्षा)-१ महाराष्ट्र, मुंबई.
९. प्रधान महालेखापाल (लेखा व परिक्षा) -२ महाराष्ट्र नागपूर.
१०. महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-२ महाराष्ट्र नागपूर.
११. सह सचिव/ उप सचिव (अर्थसंकल्प), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१३. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई
१४. उप सचिव (रोख शाखा), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. अवर सचिव (रोख शाखा), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. लेखाधिकारी, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन बेलापूर, नवी मुंबई.
१७. जिल्हा कोषागार अधिकारी, जिल्हा कोषागार कार्यालय, ठाणे.
१८. कार्यासन पापु-०४/२०, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. निवडनस्ती- कार्यासन पापु १०